

EUROPAPARLAMENTET

2009 - 2014

Plenarhandling

A7-0042/2011

10.3.2011

BETÄNKANDE

om Europeiska unionens förbindelser med Gulfstaternas samarbetsråd
(2010/2233(INI))

Utskottet för utrikesfrågor

Föredragande: Dominique Baudis

Rådgivande utskotts föredragande (*): Mário David, utskottet för
internationell handel

(*) Förfarande med associerat utskott – artikel 50 i arbetsordningen

INNEHÅLL

	Sida
FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION	3
MOTIVERING	16
YTTRANDE FRÅN UTSKOTTET FÖR INTERNATIONELL HANDEL (*).....	18
YTTRANDE FRÅN UTSKOTTET FÖR INDUSTRIFRÅGOR, FORSKNING OCH ENERGI.....	24
RESULTAT AV SLUTOMRÖSTNINGEN I UTSKOTTET	28

(*) Förfarande med associerat utskott – artikel 50 i arbetsordningen

FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION

om Europeiska unionens förbindelser med Gulfstaternas samarbetsråd (2010/2233(INI))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av samarbetsavtalet av den 25 februari 1989 mellan Europeiska unionen och Gulfstaternas samarbetsråd (GCC),
- med beaktande av sin resolution av den 24 april 2008 om frihandelsavtalet mellan EU och Gulfstaternas samarbetsråd¹,
- med beaktande av sin resolution av den 13 juli 1990 om betydelsen av att ett frihandelsavtal ingås mellan EEG och Gulfstaternas samarbetsråd,
- med beaktande av rapporten om genomförandet av EU:s säkerhetsstrategi: att skapa säkerhet i en värld i förändring, som godkändes vid Europeiska rådets möte i december 2008,
- med beaktande av Europeiska unionens strategiska partnerskap med Medelhavsområdet och Mellanöstern, som godkändes av rådet i juni 2004,
- med beaktande av det gemensamma uttalandet från det tjugonde ministermötet den 14 juni 2010 i Luxemburg,
- med beaktande av sitt betänkande av den 10 maj 2010 om unionen för Medelhavsområdet,
- med beaktande av det gemensamma uttalandet från det nittonde ministermötet den 29 april 2009 i Muskat,
- med beaktande av det gemensamma handlingsprogrammet (2010–2013) för genomförandet av avtalet om samarbete mellan EU och Gulfstaternas samarbetsråd från 1988,
- med beaktande av meddelandet från kommissionen till Europaparlamentet och rådet om utökat samarbete med tredje land inom högre utbildning (KOM(2001)0385),
- med beaktande av sin resolution om reformerna i arabvärlden: vilken strategi bör EU följa?²,
- med beaktande av det ekonomiska avtalet mellan länderna i Gulfstaternas samarbetsråd som godkändes i Muskat, sultanatet Oman, den 31 december 2001 och Gulfstaternas samarbetsråds Dohaförklaring av den 21 december 2002 om en tullunion för Gulfstaternas samarbetsråd,

¹ EUT C 259 E, 29.10.2009, s. 83.

² EUT C 76 E, 10.5.2007, s. 100.

- med beaktande av artiklarna 207 och 218 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, enligt vilka rådet ska begära parlamentets godkännande före ingåendet av samtliga internationella avtal som omfattar områden för vilka det ordinarie lagstiftningsförfarandet gäller,
- med beaktande av Europaparlamentets årsrapporter om mänskliga rättigheter,
- med beaktande av FN:s generalförsamlings deklARATION från 1998 om de rättigheter och skyldigheter som samhällets medborgare, grupper och organisationer har när det gäller att främja och skydda allmänt erkända mänskliga rättigheter och grundläggande friheter (även kallad ”deklARATIONEN om människorättsförsvarare”),
- med beaktande av artikel 48 i arbetsordningen,
- med beaktande av betänkandet från utskottet för utrikesfrågor och yttrandena från utskottet för internationell handel och utskottet för industrifrågor, forskning och energi (A7-0042/2011), och av följande skäl:
 - A. Gulfreionen måste i dag betraktas mot bakgrund av det nya internationella ekonomiska centrum som håller på att växa fram och som utgörs av staterna i Gulfstaternas samarbetsråd (GCC). EU är den näst största handelspartnern för GCC och GCC-ländernas marknad är den femte största exportmarknaden för EU.
 - B. Den geopolitiska miljön i Gulfreionen rymmer flera säkerhetspolitiska utmaningar med globala och regionala konsekvenser (fredsprocessen i Mellanöstern, Irans kärnenergi-program, stabiliseringen av Irak, Darfur, Yemen, terrorism och piratverksamhet), och GCC samarbetsråd är fram till dags dato den enda stabila regionala organisationen som grundas på multilateralism och samarbete.
 - C. Mer än en tredjedel av samtliga statliga förmögenhetsfonder i världen innehas av GCC-stater och dessa fonder har under krisen bidragit till att rädda det globala och det europeiska finanssystemet.
 - D. Gulfreionen är en mycket betydelsefull region för EU och i en multipolär värld där länder är ömsesidigt beroende av varandra kan sådana partnerskap lösa politiska och säkerhetsmässiga utmaningar.
 - E. Liberaliseringen och diversifieringen av de ekonomiska strukturerna som påbörjats i flera av medlemsstaterna i GCC har lett till en ny intern dynamik, politiskt (konstitutionella reformer, politiskt deltagande, förstärkning av institutionerna) och socialt (grundande av föreningar, arbetsgivarorganisationer, kvinnors tillgång till beslutsfattande positioner) som måste uppmuntras och stödjas.
 - F. Levnads- och arbetsvillkoren för de invandrade arbetstagarna, särskilt för de hushållsarbetande kvinnorna, är otrygga och bedrövliga, trots den nyckelroll de spelar inom flera sektorer av ekonomin i GCC:s medlemsstater och det faktum att de utgör 40 procent av befolkningen i dessa länder och cirka 80 procent av befolkningen i vissa emirat.

- G. Alla sex medlemsstater i GCC är, utan undantag, ärftliga monarkier med begränsad demokratisk representation, särskilt av kvinnor, och flertalet saknar ett demokratiskt valt parlament.
- H. De viktiga investeringar som GCC-staterna gjort i grannländerna söder om EU och de gemensamma utmaningarna skapar synergieffekter mellan Europa, Medelhavsområdet och Gulfregionen.
- I. Den ekonomiska nyorientering gentemot Asien som skett bland staterna i GCC och som utlöstes av den tilltagande efterfrågan på kolväte på de asiatiska marknaderna (Kina, Indien, Singapore, Japan, Filippinerna, Sydkorea), leder för närvarande till en diversifiering av handelsförbindelserna och de ekonomiska förbindelserna, vilken befästs av frihandelsavtal och utvecklingen av en politisk dialog.
- J. GCC-staterna har en nyckelroll på den globala scenen, vilket innebär att man har gemensamma intressen med Europeiska unionen när det gäller den internationella stabiliteten och styrningen av den globala ekonomin.
- K. GCC-staterna har ett växande inflytande i den arabisk-muslimska världen och kan få en viktig roll i den interkulturella dialogen.
- L. Förhandlingarna om frihandelsavtal mellan EU och GCC inleddes för tjugo år sedan och är i dag de allra äldsta handelsförhandlingarna som påbörjats men ännu inte avslutats av Europeiska unionen.
- M. Det är nödvändigt att EU intar en tydlig ståndpunkt och långsiktigt engagerar sig i Gulfregionen, så att EU blir mer synligt och får en strategisk närvaro i området.
- N. Införlivandet av politiska klausuler, särskilt om respekten för mänskliga rättigheter, är en viktig del i alla handelsavtal som EU ingår med tredje parter.
- O. EU har en begränsad närvaro i regionen, och uppfattningen om Europa blandas ofta samman med uppfattningen om vissa medlemsstater som man sedan länge har etablerade förbindelser med.
- P. Europeiska unionen besitter sakkunskaper om hur institutionernas kapacitet kan förstärkas, om utbildning och forskning, utvecklingen av förnybara energikällor och om miljön, om tekniskt stöd och om lagstiftning, om den politiska och diplomatiska dialogen om stabilitetsfrågor i grannländerna samt den globala säkerheten.
1. Europaparlamentet påminner om att ingåendet av ett frihandelsavtal mellan EU och GCC fortsätter att vara en prioritering och att ett eventuellt misslyckande inte vore i någon parts intresse. Parlamentet understryker att ingåendet av detta avtal skulle utgöra ett ömsesidigt erkännande av tillförlitligheten hos båda parter, som båda har sagt ja till multilateralism och integration.
 2. EU:s närvaro i Gulfregionen är begränsad inom ramen för EU:s nya utrikespolitiska strukturer. Därför anser Europaparlamentet att en integrerad kommunikationspolitik bör bidra till att Gulfstaterna får riktad och effektiv information om EU.

3. Europaparlamentet anser att EU måste ta fram en regional strategi som syftar till att stärka EU:s förbindelser med GCC, stödja den regionala integrationsprocessen och uppmuntra bilaterala förbindelser med medlemsstaterna i GCC.
4. Europaparlamentet understryker att målet är inrätta ett strategiskt partnerskap med GCC och dess medlemsstater, som är i nivå med de respektive rollerna hos båda parter på den internationella scenen. Parlamentet betonar att för att detta ska kunna uppnås är det viktigt att man med jämna mellanrum anordnar toppmöten på stats- och regeringschefsnivå oberoende av utvecklingen av de pågående förhandlingarna.
5. Europaparlamentet understryker också vikten av jämlika partnerskap i samarbetet och dialogen med hänsyn till skillnaderna mellan de båda parterna, och att det finns potential att utöka samarbetet och dialogen inom diverse sektorer.
6. Europaparlamentet begär att ökade personalresurser ska avsättas för regionen inom ramen för Europeiska utrikestjänsten och att EU ska inleda nya diplomatiska förbindelser med medlemsstaterna i GCC och på så sätt bidra till ett bättre synliggörande av EU, till att underlätta den politiska dialogen och till att stärka effektiviteten i EU:s insatser. Parlamentet framhåller att dessa medel först och främst bör vara resultatet av en omfördelning inom ramen för Europeiska utrikestjänsten. Parlamentet begär att de EU-medlemsstater som har diplomatiska beskickningar på plats ska agera i överensstämmelse med EU:s politik. Parlamentet understryker att en differentierad bilateral strategi gentemot de stater i GCC som är beredda att intensifiera sina samarbeten med EU bara skulle komplettera och stärka den multilaterala ramen. Parlamentet begär därför att kommissionen och unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik ska undersöka möjligheterna till ett sådant bilateralt samarbete.
7. Europaparlamentet framhåller den sociala och politiska utveckling som ägt rum i merparten av medlemsstaterna i GCC de senaste åren. Parlamentet uppmuntrar samtliga stater att fortsätta sina insatser och uppmanar dem att gå ännu längre för att främja mänskliga rättigheter och bekämpa diskriminering, inbegripet diskriminering baserad på kön, sexuell orientering eller religion. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna i GCC att garantera och främja minoriteternas – inbegripet de religiösa minoriteternas – rättigheter, jämställdhet mellan män och kvinnor, arbetsrätt, även med hänsyn till invandrade arbetstagare, samt samvets- yttrande- och åsiktsfrihet. Parlamentet uppmuntrar EU och GCC att fortsätta dialogen om dessa frågor. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna i GCC att samverka på ett mer positivt sätt med det civila samhället och stödja uppbyggnaden av lokala strukturer och organisationer. Framför allt uppmanas medlemsstaterna i GCC att
 - anta åtgärder som uppmuntrar kvinnors tillträde till arbetsmarknaden och till utbildning genom att undanröja varje form av könsdiskriminering och andra rättsliga eller sedvanerättsliga bestämmelser, inklusive sådana som berör den personliga ställningen,
 - avskaffa det sponsringssystem som, där det ännu är i bruk, påtvingas invandrade arbetstagare och fullfölja de arbetsrättsliga reformerna, så att arbetstagarna – både invandrare och inhemska arbetstagare – ges ett heltäckande rättsligt och socialt skydd,

- skapa synergieffekter med EU och dess medlemsstater till stöd för en konvention inom ramen för Internationella arbetsorganisationen (ILO) om rättigheter för arbetstagare som utför hushållsarbete,
 - bekämpa varje form av straffrihet, säkerställa rättsväsendets oberoende och stärka rättstillämparnas roll,
 - vidta åtgärder för att se till att alla människorätsbestämmelser offentliggörs på bred front och tillämpas i utbildningen i samband med tjänster för allmän ordning samt i utbildningen av advokater och domare.
8. Europaparlamentet uppmanar GCC-staternas regeringar att arbeta tillsammans och att i en anda av samarbete lösa frågor om mänskliga rättigheter i regionen, särskilt jämställdhetsfrågor, situationen för statslösa personer (s.k. ”bidun”), begränsningar av yttrande- och mötesfriheten, däribland fackliga rättigheter, behovet att säkerställa rättsväsendets oberoende och rätten till rättvisa och snabba rättegångar. Parlamentet begär att den förstärkta dialog med GCC som föreslås också ska omfatta en dialog om mänskliga rättigheter på teknisk och politisk nivå.
 9. Europaparlamentet uppmanar de stater i GCC som håller fast vid sina förbehåll mot konventionen om avskaffande av all slags diskriminering av kvinnor, mot konventionen om barnets rättigheter och mot den internationella konventionen om avskaffande av alla former av rasdiskriminering att återkalla dessa förbehåll. Parlamentet uppmanar alla medlemsstater i GCC att ratificera tilläggsprotokollen till konventionen om barnets rättigheter och den internationella konventionen om avskaffande av alla former av rasdiskriminering. Parlamentet betonar också vikten av att ratificera och genomföra FN:s konvention om migrerande arbetstagare och ILO:s konventioner nr 97 och nr 143.
 10. Europaparlamentet uppmanar EU att tillsammans med GCC diskutera och föreslå lösningar som gör det möjligt att undanröja hindren för ett fullt och effektivt utövande av den grundläggande rätten till religionsfrihet – på både individuell och kollektiv nivå – i den offentliga och den privata sfären för de religiösa minoriteterna i regionen.
 11. Europaparlamentet betonar vikten av en dialog mellan kulturer och religioner. EU och GCC har gemensamt åtagit sig att främja och skydda värdena tolerans, återhållsamhet och samlevnad.
 12. Europaparlamentet uppmanar regeringarna och de befintliga parlamentariska församlingarna att omedelbart vidta åtgärder för att utan förbehåll ratificera den internationella överenskommelsen om medborgerliga och politiska rättigheter och den internationella överenskommelsen om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter samt att samarbeta med FN:s människorättskommissions tematiska mekanismer och bjuda in dessa, i synnerhet den särskilde rapportören för domares och advokaters oberoende, att göra besök på plats.
 13. Europaparlamentet påminner på nytt om EU:s motstånd mot tillämpningen av dödsstraff och parlamentets begäran om ett världsomfattande moratorium mot denna praxis. Parlamentet beklagar i detta sammanhang det faktum att dödsstraffet fortfarande är i bruk i samtliga medlemsstater tillhörande GCC. Parlamentet uppmanar staterna att anta ett

moratorium mot dödsstraff. Parlamentet vill särskilt uppmana de stater som tillämpar omänskliga avrättningsmetoder såsom halshuggning, stening, korsfästelse, piskning och amputation, att avskaffa denna praxis.

14. Europaparlamentet noterar det gemensamma handlingsprogram som antogs av ministerrådet den 14 juni 2010 för att förstärka samarbetet inom en rad strategiska områden av gemensamt intresse, bland annat genom att skapa nätverk som kopplar samman forskare, akademiker och affärsmän, men beklagar avsaknaden av ett avsnitt om en öppen, regelbunden och konstruktiv politisk dialog.
15. Europaparlamentet anser att genomförandet av detta gemensamma handlingsprogram bör åtföljas av en tydlig och detaljerad finansieringsplan och hanteras av en personal som särskilt tilldelats denna uppgift både i Bryssel och i medlemsstaterna i GCC. Det är viktigt att säkerställa synligheten för detta program och spridningen av en stor del av den information som är tillgänglig för de berörda förvaltningarna och institutionerna. En utvärdering av resultaten måste genomföras efter treårsperioden. Om resultatet visar sig vara tillfredsställande bör man överväga att inrätta ett samarbetsorgan mellan EU och GCC.
16. Europaparlamentet uppmanar EU att i sina samarbetsprogram med GCC-staterna fokusera på organisationer inom det civila samhället och stödja kvinnors och unga människors frigörelse.
17. Europaparlamentet oroas starkt över den kapprustning som pågår i Gulfregionen. Parlamentet uppmanar EU att inleda en strategisk dialog med staterna i GCC om regionala säkerhetsfrågor av gemensamt intresse (fredsprocessen i Mellanöstern, Irans kärnenergi-program, stabiliseringen av Irak, Yemen och Darfur, terrorism och piratverksamhet) och på sikt att bidra till uppbyggnaden av en regional säkerhetsstruktur i Mellanöstern i samarbete med Gulfstaterna.
18. Europaparlamentet påminner om att medlemsstaterna i GCC är viktiga regionala aktörer. Europaparlamentet betonar att EU och GCC har gemensamma intressen av att främja och bevara freden och stabiliteten i Mellanöstern, Nordafrika, på Afrikas horn och över hela världen. Parlamentet uppmanar parterna att fördjupa samarbetet inom dessa frågor av gemensamt intresse.
19. Europaparlamentet står fast vid sitt stöd till det arabiska fredsinitiativet, vilket lagts fram av en av medlemsstaterna i GCC och godkänts av samtliga medlemsstater i Arabförbundet och Islamiska konferensen. Medlemsstaterna i GCC uppmanas att fullfölja sina medlingsinsatser och att fortsätta stödja fredsprocessen mellan Israel och Palestina. Parlamentet uppmanar till nya gemensamma insatser från EU:s och GCC:s sida för att nå en förhandlingslösning som sätter stopp för ockupationen av de palestinska territorierna och fortsätter helhjärtat att understöda en tvåstatslösning när det gäller konflikten mellan Israel och Palestina. EU och GCC har ett gemensamt intresse av att tillsammans verka för en rättvis och varaktig regional fred i Mellanöstern. Här föreslår parlamentet ett mer regelbundet samråd mellan kvartetten och Arabförbundets uppföljningskommitté. Europaparlamentet påminner om att EU är den främsta givaren av bistånd till det palestinska folket. Parlamentet uppmärksammar GCC-staternas stöd till palestinska flyktingar och deras stöd till FN:s hjälporganisation för palestinska flyktingar (UNRWA).

Medlemsstaterna i GCC uppmanas att i högre grad bidra till arbetet med att stärka de palestinska institutionerna och till den ekonomiska utvecklingen inom ramen Palestinska myndighetens regeringsprogram och att där det är lämpligt överväga att betala sina ekonomiska bidrag genom befintliga internationella stödmekanismer.

20. Europaparlamentet gläds åt framstegen i GCC:s integrationsarbete (tullunion, gemensam marknad och på sikt en gemensam valuta). Parlamentet uppmanar kommissionen att för GCC:s sekretariat föreslå att man tillsammans fastställer en ram för samarbetet så att man kan dela med sig av erfarenheter beträffande institutionell konsolidering, förvaltningskapacitet, regleringsmekanismer och tvistlösning. Parlamentet understryker att en sådan ansats skulle kunna bidra till att främja egenansvar.
21. Europaparlamentet gläder sig över att talmännen i parlamenten i samarbetsrådets medlemsstater vid ett möte den 23 november 2010 i Abu Dhabi beslutade att börja följa upp samarbetsrådets verksamhet och verkställande beslut och inrätta en årlig konferens för de parlamentariska institutionerna inom samarbetsrådets medlemsstater. Parlamentet gläder sig över att det snart kommer att bildas en interparlamentarisk delegation för förbindelserna med Europaparlamentet. Parlamentet är övertygat om att ett långtgående parlamentariskt samarbete kommer att tillföra ett viktigt bidrag till arbetet med att bygga upp ett strategiskt partnerskap mellan de båda parterna.

Handelsförbindelser

22. Europaparlamentet påminner om sin resolution av den 24 april 2008 om frihandelsavtalet mellan EG och GCC, som fick stöd av 96 procent av Europaparlamentets ledamöter. Parlamentet noterar att vissa frågor som togs upp i resolutionen fortfarande är aktuella, till exempel behovet av ömsesidigt marknadstillträde, effektivt skydd av immateriella rättigheter, avskaffande av icke-tariffära hinder för tillhandahållandet av tjänster, främjande av hållbar utveckling och respekt för internationella konventioner.
23. Europaparlamentet beklagar djupt att förhandlingarna om frihandelsavtalet mellan EU och GCC under långa perioder har försenats och att samarbetsrådet 2008 beslutade sig för att avbryta förhandlingarna. Parlamentet anser att det är hög tid att man bryter dödläget i dessa förhandlingar och slutför dem, så att samhället och näringslivet på båda sidor kan få största möjliga nytta av avtalet.
24. Europaparlamentet beklagar att EU har försummat regionen trots dess strategiska betydelse vad gäller oljetillgångar, handelsmöjligheter och regional stabilitet.
25. Europaparlamentet konstaterar att ett frihandelsavtal fortfarande inte har ingåtts trots att förhandlingar har pågått i 20 år. Parlamentet är medvetet om att vissa av GCC:s medlemsstater avvisar klausuler om mänskliga rättigheter och olaglig invandring.
26. Med tanke på regionens strategiska betydelse anser Europaparlamentet att frihandelsavtalet inte bara bör betraktas som ett instrument för att främja välfärd genom handel, utan även som ett redskap för att främja geopolitisk stabilitet.
27. Europaparlamentet noterar att GCC för närvarande är EU:s sjätte största exportmarknad och att EU är samarbetsrådets största handelspartner. Parlamentet noterar även att det trots

denna intensiva handel fortfarande finns utrymme att utöka den och att bredda handeln mellan de båda parterna, med tanke på EU-marknadens omfattning och flera GCC-staters ansträngningar att diversifiera sin export. Parlamentet konstaterar att ett frihandelsavtal även skulle innebära nya möjligheter till tekniskt samarbete och bistånd, och anser att ett frihandelsavtal mellan EU och GCC i hög grad skulle främja utvecklingen av närmare band mellan parterna och en ökad diversifiering.

28. I ljuset av GCC-staternas strävan att diversifiera sina ekonomier och därigenom minska sitt beroende av oljeexporter påpekar Europaparlamentet att en ökad satsning på handel med tjänster och på investeringar skulle bidra till utvecklingen av GCC-staternas ekonomier.
29. Europaparlamentet ser med glädje på den ökning av de ekonomiska förbindelserna mellan EU och GCC som skett de senaste två årtiondena och den betydande ökningen av handelsvolymerna mellan de båda parterna, trots att inget frihandelsavtal har ingåtts. Parlamentet tolkar detta som ett tecken på att denna naturliga tillväxt skulle stärkas ytterligare genom ett frihandelsavtal, samtidigt som den skulle inbegripas i en öppnare, mer förutsebar och säkrare omgivning.
30. Europaparlamentet noterar att merparten av arbetet med frihandelsavtalet redan har gjorts, och anser att avtalets nuvarande räckvidd förebådar stora fördelar för båda parter. Parlamentet uppmanar därför de båda parterna att betrakta detta frihandelsavtal som en stor och betydelsefull ansträngning för de båda regionerna och deras invånare. Parlamentet anser att EU och GCC har gemensamma intressen och behov och att EU:s erfarenhet av regional integrering kan tjäna som inspirationskälla för gulfstaterna. Parlamentet anser att EU kan tillhandahålla viktigt tekniskt stöd härvidlag.
31. Europaparlamentet framhåller att svårigheten att få insyn i offentliga upphandlingsförfaranden, liksom för utländska investerare att verka inom tjänstesektorn, utgör, om ingenting görs, viktiga hinder i strävan att sluta detta avtal.
32. Europaparlamentet är av den bestämda åsikten att ett frihandelsavtal mellan EU och GCC skulle gynna båda parter avsevärt. Parlamentet anser att den ekonomiska integrationen i GCC skulle gagnas ytterligare genom ett frihandelsavtal med EU, och att avtalet, efter det att GCC:s tullunion upprättats, ytterligare skulle kunna stimulera viktiga projekt, som GCC:s gemensamma marknad och genomförandet av en monetär union för GCC med en gemensam valuta. Dessutom skulle GCC kunna dra nytta av EU:s erfarenheter av att bilda en inre marknad och anta en gemensam valuta.
33. Europaparlamentet stöder med kraft meddelandet från vice ordföranden/den höga representanten, Catherine Ashton, vid det gemensamma ministermötet mellan EU och GCC i juni 2010, och därefter den 22 september i samband med det möte mellan EU och GCC som hölls i anslutning till FN:s generalförsamlings session, vilket ger en indikation om att EU är berett att göra en avgörande ansträngning för att slutföra dessa förhandlingar. Parlamentet välkomnar även reaktionen från GCC, som också uttryckte sin önskan att slutföra förhandlingarna.
34. Europaparlamentet erkänner att vissa GCC-stater är känsliga när det gäller exporttullar, men beklagar att GCC-förhandlingarna nyligen fattat beslutet att återgå till sin ståndpunkt

från 2008 i detta hänseende, dvs. att inte inkludera denna fråga i frihandelsavtalet. Parlamentet är av den fasta övertygelsen att frågan om exporttullar inte kan uteslutas ur ett aktuellt frihandelsavtal, och att det framgår av Världshandelsorganisationens regler att frihandelsavtal ska omfatta avsevärd liberalisering av både import och export.

35. Europaparlamentet rekommenderar att EU ökar sina anslag till GCC genom finansieringsinstrumentet för samarbete med industriländer och andra höginkomstländer. Detta instrument bör göras synligare och inrikta sig på program som är lämpade för utbildning av lokala tjänstemän, inte minst i handelsfrågor.
36. Europaparlamentet påminner om att internationell handelspolitik enligt Lissabonfördraget är ett av EU:s utrikespolitiska verktyg, och att EU därför betraktar det som absolut nödvändigt att respekten för demokratiska principer och grundläggande mänskliga rättigheter, liksom sociala och miljömässiga aspekter, tas upp i alla internationella avtal som EU ingår. Därför vill parlamentet att alla nya frihandelsavtal innehåller en verkningsfull och verkställbar människorättsklausul.
37. Europaparlamentet konstaterar att det finns 15 miljoner invandrade arbetstagare i de sex GCC-staterna och att dessa arbetstagare utgör 40 procent av den samlade befolkningen. Parlamentet erinrar om den osäkra situationen för invandrade arbetstagare i Gulfstaterna, vilken har belysts av ILO, och ställer sig bakom ILO:s krav på införandet av en minimilön i regionen för att situationen för såväl inhemska som invandrade arbetstagare inte ska förvärras ytterligare. Därtill stöder parlamentet samtliga arbetstagares rätt att bilda och ansluta sig till fackföreningar för att kunna försvara sina intressen.
38. Europaparlamentet kräver att de demokratiska principer och grundläggande rättigheter som fastställs i den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna respekteras. Parlamentet uppmanar GCC:s medlemsstater att bekämpa diskriminering av kvinnor och utnyttjande av barn, särskilt på arbetsmarknaden, och att på ett verkningsfullt sätt genomföra FN:s konventioner om avskaffande av alla former av diskriminering av kvinnor och om barnets rättigheter.
39. Europaparlamentet anser att en ratificering och ett fullständigt genomförande från GCC-medlemsstaternas sida av den ram som fastställts av FN:s konvention mot gränsöverskridande organiserad brottslighet, FN:s konvention mot korruption och den internationella konventionen om skydd för alla migrerande arbetare och deras familjemedlemmar bör spela en viktig roll i förhandlingarna om frihandelsavtalet.
40. Europaparlamentet anser att ett frihandelsavtal skulle innebära avsevärda förbättringar av de nuvarande förbindelserna mellan EU:s medlemsstater och GCC-staterna liksom ett mervärde för det gemensamma åtgärdsprogrammet, särskilt genom att bidra till ökad kapacitet och utveckling av institutionella ramar, bland annat inom GCC:s sekretariat. Parlamentet beklagar att EU:s diplomatiska närvaro i GCC-staterna fortfarande är minimal, och insisterar på att EU ökar sin diplomatiska närvaro i regionen med hjälp av den nya Europeiska utrikestjänsten, bland annat i form av en EU-delegation i var och en av de sex GCC-staterna. Dessa EU-delegationer bör i nära samarbete med de enskilda EU-medlemsstaternas diplomatiska beskickningar i GCC-staterna se till att deras samlade expertis i regionen utnyttjas på bästa sätt. Parlamentet anser att en ökad diplomatisk närvaro märkbart skulle öka chanserna att snabbt ingå frihandelsavtalet och därefter

genomföra det.

41. Europaparlamentet föreslår att ett regelbundet toppmöte mellan EU:s och GCC:s stats- och regeringschefer inrättas. Parlamentet understryker att ett sådant toppmöte skulle kunna leda till mycket starkare politiska, finansiella, ekonomiska, kommersiella och kulturella band mellan EU och GCC. Parlamentet uppmanar med kraft både EU:s och GCC:s högsta politiska beslutsfattare att träffas regelbundet för att tillsammans definiera och främja gemensamma intressen, och därmed öka sannolikheten för att frihandelsavtalet ingås och undertecknas så snart som möjligt. Parlamentet anser att både EU:s och GCC:s högsta politiska beslutsfattare bör sträva efter att hålla ett sådant toppmöte, oavsett om frihandelsavtalet har ingåtts och undertecknats eller ej.
42. Europaparlamentet välkomnar det faktum att EU och GCC med åren har blivit viktiga investeringspartner och att GCC tillsammans med Irak och Yemen utgjorde den största investeraren i EU under 2008. Parlamentet anser att ett frihandelsavtal, eller åtminstone återupptagna förhandlingar om ett sådant, säkerligen kommer att bana väg för fler avtal som kommer att uppmuntra till och underlätta ömsesidiga utländska direktinvesteringar som bidrar till att både undanröja hinder för utländskt ägande och skydda investeringar. Parlamentet påminner om att sedan Lissabonfördraget trätt i kraft ligger utländska direktinvesteringar inom EU:s befogenhetsområde och att det därför finns ytterligare utrymme för att ett frihandelsavtal mellan EU och GCC ska kunna ingås snarast. Parlamentet konstaterar att ett kommande frihandelsavtal skulle innebära nya investeringsmöjligheter för båda parter och samtidigt förbättra GCC:s möjligheter att uppfylla de kriterier som gäller för den som vill ingå ett investeringsavtal med EU inom ramen för EU:s framtida investeringspolitik.
43. Europaparlamentet påpekar att lägre GCC-tullar till följd av frihandelsavtalet skulle göra det mer intressant för transnationella företag att göra externa investeringar. Parlamentet är övertygat om att frihandelsavtalet kommer att leda till ökade tjänsterelaterade investeringar och att detta i sin tur kommer att främja utvecklingen i såväl GCC-staterna som EU:s medlemsstater.
44. Europaparlamentet föreslår att euro används för alla typer av handel mellan EU och GCC. Parlamentet gläder sig åt att GCC från första början har strävat efter att skapa en tull- och valutaunion. Parlamentet gläder sig åt att GCC från första början har sagt sig sträva efter att skapa en tull- och valutaunion, och konstaterar att tullunionen trädde i kraft år 2009.
45. Europaparlamentet noterar att alla sex GCC-stater för närvarande har förmånstillträde till EU:s marknad enligt EU:s allmänna preferenssystem. Enligt artikel 15.1 i rådets förordning (EG) nr 732/2008 av den 22 juli 2008 bör samtliga GCC-länder inte endast ratificera utan även på ett verkningsfullt sätt genomföra alla de 27 ILO- och FN-konventioner som anges i bilaga III till förordningen. Parlamentet är av åsikten att frihandelsavtalet, med tanke på de ekonomiska framstegen i regionen, skulle vara ett bättre verktyg för att sprida kommersiella fördelar i området.
46. Europaparlamentet bekräftar på nytt att EU:s främsta mål i förbindelserna med GCC bör vara att ingå frihandelsavtalet, som kommer att utgöra ett viktigt regionbaserat frihandelsavtal. Till dess att detta sker, och till följd av vad vissa viktiga handelspartner inom GCC hittills har utträttat, uppmanar emellertid parlamentet vice ordföranden/den

höga representanten och kommissionsledamoten för handel att utvärdera alternativa vägar till framtida kommersiella förbindelser med GCC-staterna, i form av bilaterala avtal mellan EU och de gulfstater som redan är beredda att engagera sig i vidare förbindelser med EU. Härvidlag bör hänsyn tas till gulfstaternas skilda ekonomier, de olika staternas varierande sätt att hantera finanskrisen och deras förbindelser med andra handelspartner.

Energi

47. Europaparlamentet välkomnar det viktiga samarbetet på energiområdet mellan EU och dess partner i Medelhavsområdet, som nu har utökats till att omfatta förnybara energikällor. Parlamentet anser att synergieffekterna inom denna sektor mellan de tre geografiska områdena bör främjas på grundval av gemensamma intressen, teknisk kunskap, finansiering och den stora resurstillgången (sol, vind). Parlamentet välkomnar inrättandet av ett expertnätverk för rena energikällor mellan EU och GCC, eftersom rena energikällor för närvarande är av primärt intresse för staterna i GCC.
48. Med tanke på de strategiska, ekonomiska, politiska och kulturella förbindelserna mellan Gulfstaterna och länderna utmed Medelhavets södra strand, och med tanke på Gulfstaternas allt större inflytande över Medelhavsländerna, anser Europaparlamentet att det kan bli aktuellt med ett förstärkt och strukturerat partnerskap mellan GCC och unionen för Medelhavsområdet. EU bör aktivt satsa på att främja ett sådant projekt, som skulle gynna båda parter.
49. Europaparlamentet sänder en eloge till energiexpertgruppen inom EU–GCC för det arbete den utfört, speciellt inom områdena naturgas, energieffektivitet och kärnsäkerhet.
50. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att, mot bakgrund av den utmaning som klimatförändringarna och den ökande energiförbrukningen i båda regionerna innebär, inrikta sig på energieffektivitet eftersom det ett av de viktigaste utvecklingsområdena samt att förbättra samarbetet inom frågor som rör energieffektivitet.
51. Europaparlamentet erkänner att fossila bränslen för närvarande står för merparten av EU:s energibehov. Parlamentet konstaterar dock att EU:s framtida efterfrågan på olja kommer att påverkas av flera faktorer såsom EU:s energi- och klimatpolitik, leveranskostnader, prisfluktuationer samt utvecklingen inom industrin (exempelvis beträffande energieffektivitet och eldrivna transporter), vilka tillsammans leder till långvarig osäkerhet om framtida efterfrågan och investeringar uppåt eller nedåt i ledet med avseende på produktionskapaciteten.
52. Europaparlamentet efterlyser större insyn när det gäller uppgifter om olja och gas som rör det framtida scenariot för tillgång och efterfrågan för att säkra ömsesidiga intressen på förutsägbara oljemarknader och ser därför positivt på betydelsen av det gemensamma initiativet för oljedata.
53. Europaparlamentet välkomnar varmt det gemensamma ministerrådets fasta föresats att arbeta för ett förstärkt samarbete om miljö och klimatförändringar.
54. Europaparlamentet erkänner att de ansträngningar som GCC gjort för att öka möjligheterna för naturgasreserverna och den flytande naturgasen överensstämmer med

EU:s önskemål att diversifiera sina energikällor och försörjningsleder. Parlamentet betonar därför vikten av att öka exporten av flytande naturgas till EU, genom att ta med LNG-terminaler i den södra korridoren, och att etablera gasledningsförbindelser med GCC, antingen direkt eller genom att man ansluter sig till nuvarande och planerade gasledningar såsom AGP, Nabucco och ITGI.

55. Europaparlamentet uppmuntrar GCC:s medlemsstater att samordna den fortsatta utvecklingen av gaskondensering (gas-to-liquid, GTL) med sina europeiska partners för att bättre införliva gaskondensering i den europeiska energimixen. Parlamentet betonar att GCC också skulle kunna använda gaskondensering i stället för att släppa ut facklad gas i atmosfären.
56. Europaparlamentet understryker att EU har möjlighet att investera i GCC:s kapacitet för energiproduktion genom att använda den senaste tekniken inom produktion, överföring och sammanlänkning. Parlamentet uppmuntrar i detta sammanhang till framtida samarbete med särskild inriktning på integration av elnät och teknik för smarta nät.

Industri och råmaterial

57. Europaparlamentet betonar betydelsen av ett stabilt partnerskap mellan EU och GCC vid användningen av och tillgången till råmaterial och stödjer öppna marknader för varor och avskaffandet av icke-tariffära handelshinder. Parlamentet är positivt till alla de ansträngningar som redan gjorts i form av frihandelsförhandlingar för att trygga en säker och hållbar tillgång på råvaror.
58. Europaparlamentet efterlyser gemensamma insatser för att bekämpa spekulation och prisfluktuationer på råvaror genom större insyn och bättre övervakning av handel med OTC-derivat. Parlamentet välkomnar i detta sammanhang OPEC:s nyligen utfärdade uppmaning till strängare kontroller av OTC-handel jämte Frankrikes insatser för att ta itu med frågan om råvaruspekulationer inom G20.

FoU och innovation

59. Europaparlamentet understryker vikten av ett fördjupat bilateralt samarbete med GCC när det gäller program för forskning och teknik, med särskilt fokus på nya kunskapsbaserade industrier inom områden som förnybara källor, avskiljning och lagring av koldioxid, olje- och gasderivat, energieffektivitet samt biomassa. Parlamentet vill se ett samarbete som omfattar tekniköverföring i kombination med säker och hållbar råvaruförsörjning.
60. Europaparlamentet uppmanar Europeiska forskningsrådet (ERF) och Europeiska institutet för innovation och teknik (EIT) att förstärka sitt samarbete med GCC för att främja och påskynda den vetenskapliga dialogen och det regionala samarbetet på detta område.

Utbildning

61. Europaparlamentet påminner om att utbildning är en nationell prioritering för medlemsstaterna i GCC. Det finns stora behov vad gäller personalresurser (lärarantalet är otillräckligt), utbildningarnas innehåll (anpassning till arbetsmarknadens utveckling) och programmets kvalitet (föråldrade metoder och föråldrat material) samt vad gäller

användning av ny teknik. Parlamentet uppmanar till aktivt stöd av de insatser som vidtagits av myndigheterna för att bemöta dessa brister och föreslår ett ambitiöst samarbete inom den högre utbildningen samt gymnasie- och grundskola för att främja både mäns och kvinnors tillgång till utbildning.

62. Parlamentet understryker att detta samarbete bör omfatta ytterligare stöd till utbytesprogram för studenter, akademiker och yrkesverksamma Europaparlamentet beklagar att programmet Erasmus Mundus är praktiskt taget okänt i hela regionen, vilket framför allt beror på brist på information. Parlamentet välkomnar de initiativ som franska, brittiska och tyska universitet har tagit för att införa utbytesprogram och partnerskap mellan universitet. EU ligger dock fortfarande efter Förenta staterna och Asien på detta område. Kommissionen uppmanas att inrätta särskilda dagar då man på plats informerar om och främjar utbildning och europeisk vetenskaplig forskning. Dessa utbytesprogram måste vara inriktade på studenter, lärare, forskare och administrativ personal och säkerställa en jämn fördelning mellan kvinnor och män. Utbytesprogram måste inrättas för de yngsta åldersgrupperna och vara inriktade på högstadie- och gymnasieelever.
63. Europaparlamentet välkomnar Al-Jisr-projektet mellan EU och GCC om offentlig diplomati och uppsökande verksamhet som med stöd från kommissionen har visat sig spela en mycket positiv roll. Parlamentet uppmanar i detta sammanhang vice ordföranden för kommissionen/den höga representanten för utrikes frågor och säkerhetspolitik att överväga att utöka den diplomatiska verksamheten i denna region där bilden av EU fortfarande är oklar och där man har begränsade möjligheter att komma till rätta med detta problem. Parlamentet understryker hur viktigt det är att en bättre kommunikationsstrategi utvecklas, där behovet av att förklara EU:s politik och ståndpunkter på arabiska beaktas, så att man når ut till fler människor i regionen.
64. Europaparlamentet understryker att avsaknaden av samarbetsprogram mellan EU och GCC på medieområdet leder till brist på information. Kommissionen uppmanas att föreslå åtgärder för att engagera samarbetsrådets länder i ett närmare samarbete på detta område, i syfte att öka unionens synlighet i regionen och främja ömsesidig förståelse.
65. Europaparlamentet anser att det är av yttersta vikt att råda bot på bristerna i Europa när det gäller forskning och studier med inriktning mot Gulfstaterna. Parlamentet uppmanar universiteten att införa moderna studieprogram som är inriktade på denna del av arabvärlden. Likaledes bör utbildningsprogram om EU erbjudas på universiteten i regionen.
- ◦ ◦
66. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till ordföranden för Europeiska unionens råd, Europeiska kommissionens ordförande, kommissionens vice ordförande/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, medlemsstaternas regeringar och parlament, Gulfstaternas samarbetsråds sekretariat samt till regeringarna och parlamenten i samtliga medlemsstater i Gulfstaternas samarbetsråd.

MOTIVERING

Ett strategiskt partnerskap mellan Europeiska unionen och Gulfstaternas samarbetsråd och dess medlemsstater

Europeiska unionen och Gulfstaternas samarbetsråd (GCC) förhandlar sedan omkring tjugo år om ett frihandelsavtal. Dessa handelsförhandlingar är de äldsta, ännu oavslutade förhandlingar som EU är inbegripen i. Under dessa tjugo år har dock kontexten kring förhandlingarna förändrats avsevärt.

Den geopolitisk miljö som staterna i GCC befinner sig i präglas av en rad säkerhetsutmaningar med globala och regionala konsekvenser (Irak, Iran, Jemen, islamsk terrorism och piratverksamhet). Ekonomierna i samarbetsrådets medlemsstater är integrerade i världshandeln, och staterna har börjat liberalisera och diversifiera sina ekonomiska strukturer och utvidga sina handelsförbindelser. Asien blev 2010 gulfstaternas viktigaste handelspartner. Staterna i GCC besitter dessutom en betydande ekonomisk styrka i form av statsägda förmögenhetsfonder som 2009 uppgick till över 1 380 miljarder dollar, dvs. mer än 35 procent den totala världsvolymen¹. Staterna i GCC har blivit den ekonomiska motorn för hela Mellanöstern/Nordafrika-regionen. Deras andel av de nationella tillgångar som produceras i detta område uppgår till över 40 procent, och de förfogar över 50 procent av de officiella valutareserverna, dvs. 1 070 miljarder dollar. Dessutom är de i dag de viktigaste investerarna i EU:s södra grannländer i Medelhavsområdet. Dessa internationella insatser begränsar sig inte bara till handels-, finansierings- och energifrågor utan omfattar även diplomatin med ett stort antal medlingar, särskilt i Qatar och i Saudiarabien, i Mellanöstern och i Afrika och stöd till initiativ för en dialog som syftar till ett närmande av kulturen och ömsesidig förståelse.

Dessutom pågår inom medlemsstaterna i GCC sedan några år tillbaka en ny politisk och social moderniseringsprocess som visserligen har kommit olika långt i de olika staterna, men som utgör en inre dynamik som bör stödjas och uppmuntras. Det integrationsarbete som de sex medlemsstaterna varit engagerade i sedan mer än trettio år utgör det hitintills enda exemplet på ett sådant arbete i arabvärlden. Även om man inte kan bortse från dess mellanstatliga funktion, bristen på överstatliga befogenheter, omöjligheten att lägga fram och införa nödvändiga rättsakter och de svaga förvaltningsstrukturerna så visar dock inrättandet av en tullunion, därefter en gemensam marknad och på sikt en gemensam valuta på de regionala beslutsfattarnas vilja att arbeta för en integration som bygger på samarbete och multilateralism och som, och detta bör understrykas, har visat sig vara stabil. EU:s erfarenheter är därför ur detta hänseende en källa till inspiration och sakkunskap som bör delas med GCC.

Även om ett snabbt ingående av frihandelsavtalet är av stor betydelse bör EU redan nu fokusera på vad som händer därefter. Möjligheterna till samarbete mellan de båda regionerna sträcker sig längre än handelsförbindelser. De båda parterna har gemensamma intressen när det gäller den internationella säkerheten, bekämpningen av terrorism, den diplomatiska medlingen i oroliga områden i Mellanöstern, bemötandet av den regionala krisen, den interkulturella dialogen och styrningen av världsekonomin.

¹ Sovereign Wealth Fund Institute.

Med detta initiativbetänkande vill Europaparlamentet uppmuntra unionen att utarbeta en mer ambitiös politik gentemot GCC och dess medlemsstater. Det vore beklagligt om två stora politiska och ekonomiska aktörer på den internationella scenen, EU och GCC, valde två olika vägar vid en tidpunkt då den regionala balansen åter är i gungning och styrningen av världsekonomin omdefinierats. Fördjupade förbindelser skulle gynna båda parter, särskilt med tanke på de många samarbetsområdena inom utbildning, vetenskaplig forskning, förnybara energikällor, för att bara nämna några områden där EU har fler komparativa fördelar än andra nya aktörer som är verksamma i Gulfregionen, om det bara fanns politisk vilja på högsta nivå.

26.1.2011

YTTRANDE FRÅN UTSKOTTET FÖR INTERNATIONELL HANDEL (*)

till utskottet för utrikesfrågor

över Europeiska unionens förbindelser med Gulfstaternas samarbetsråd
(2010/2233(INI))

Föredragande (*): Mário David

(*) Förfarande med associerat utskott – artikel 50 i arbetsordningen

FÖRSLAG

Utskottet för internationell handel uppmanar utskottet för utrikesfrågor att som ansvarigt utskott infoga följande i sitt resolutionsförslag:

1. Europaparlamentet påminner om sin resolution av den 24 april 2008 om frihandelsavtalet mellan EG och Gulfstaternas samarbetsråd (GCC), som stöddes av 96 procent av Europaparlamentets ledamöter. Parlamentet noterar att vissa frågor som togs upp i resolutionen fortfarande är aktuella, till exempel behovet av ömsesidigt marknadstillträde, effektivt skydd av immateriella rättigheter, avskaffande av icke-tariffära hinder för tillhandahållandet av tjänster, främjande av hållbar utveckling och respekt för internationella konventioner.
2. Europaparlamentet beklagar djupt att förhandlingarna om frihandelsavtalet mellan EU och GCC under långa perioder har försenats och att samarbetsrådet 2008 beslutade sig för att avbryta förhandlingarna. Parlamentet anser att det är hög tid att man bryter dödläget i dessa förhandlingar och slutför dem, så att samhället och näringslivet på båda sidor kan få största möjliga nytta av avtalet.
3. Europaparlamentet beklagar att EU har försummat regionen trots dess strategiska betydelse vad gäller oljetillgångar, handelsmöjligheter och regional stabilitet.
4. Europaparlamentet konstaterar att ett frihandelsavtal fortfarande inte har ingåtts trots att förhandlingar har pågått i 20 år. Parlamentet är medvetet om att vissa av GCC-staterna har avvisat klausuler om mänskliga rättigheter och olaglig invandring.

5. Med tanke på regionens strategiska betydelse anser Europaparlamentet att frihandelsavtalet inte bara bör betraktas som ett instrument för att främja välfärd genom handel, utan även som ett redskap för att främja geopolitisk stabilitet.
6. Europaparlamentet noterar att GCC för närvarande är EU:s sjätte största exportmarknad och att EU är samarbetsrådets största handelspartner. Parlamentet noterar även att det trots denna intensiva handel fortfarande finns utrymme att utöka den och att bredda handeln mellan de båda parterna, med tanke på EU-marknadens omfattning och flera GCC-staters ansträngningar att diversifiera sin export. Parlamentet konstaterar att ett frihandelsavtal även skulle innebära nya möjligheter till tekniskt samarbete och bistånd, och anser att ett frihandelsavtal mellan EU och GCC i hög grad skulle främja utvecklingen av närmare band mellan parterna och en ökad diversifiering.
7. I ljuset av GCC-staternas strävan att diversifiera sina ekonomier och därigenom minska sitt beroende av oljeexporter påpekar Europaparlamentet att en ökad satsning på handel med tjänster och på investeringar skulle bidra till utvecklingen av GCC-staternas ekonomier.
8. Europaparlamentet ser med glädje på den ökning av de ekonomiska förbindelserna mellan EU och GCC som skett de senaste två årtiondena och den betydande ökningen av handelsvolymerna mellan de båda parterna, trots att inget frihandelsavtal har ingåtts. Parlamentet tolkar detta som ett tecken på att denna naturliga tillväxt skulle stärkas ytterligare genom ett frihandelsavtal, samtidigt som den skulle inbegripas i en öppnare, mer förutsebar och säkrare omgivning.
9. Europaparlamentet noterar att merparten av arbetet med frihandelsavtalet redan har gjorts, och anser att avtalets nuvarande räckvidd förebådar stora fördelar för båda parter. Parlamentet uppmanar därför de båda parterna att betrakta detta frihandelsavtal som en stor och betydelsefull ansträngning för de båda regionerna och deras invånare. Parlamentet anser att EU och GCC har gemensamma intressen och behov och att EU:s erfarenhet av regional integrering kan tjäna som inspirationskälla för gulfstaterna. Parlamentet anser att EU kan tillhandahålla viktigt tekniskt stöd härvidlag.
10. Europaparlamentet uppmärksammar att svårigheten att få insyn i offentliga upphandlingsförfaranden liksom för utländska investerare att verka inom tjänstesektorn utgör viktiga hinder i strävan att sluta detta avtal.
11. Europaparlamentet är av den bestämda åsikten att ett frihandelsavtal mellan EU och GCC skulle gynna båda parter avsevärt. Parlamentet anser att den ekonomiska integrationen i GCC skulle gagnas ytterligare genom ett frihandelsavtal med EU, och att avtalet, efter det att GCC:s tullunion upprättats, ytterligare skulle kunna stimulera viktiga projekt, som GCC:s gemensamma marknad och genomförandet av en monetär union för GCC med en gemensam valuta. Dessutom skulle GCC kunna dra nytta av EU:s erfarenheter av att bilda en inre marknad och anta en gemensam valuta.
12. Europaparlamentet stöder med kraft meddelandet från vice ordföranden/den höga representanten, Catherine Ashton, vid det gemensamma ministermötet mellan EU och GCC i juni 2010, och därefter den 22 september i samband med det möte mellan EU och GCC som hölls i anslutning till FN:s generalförsamlings ministermöte, vilket ger

en indikation om att EU är berett att göra en avgörande ansträngning för att slutföra dessa förhandlingar. Parlamentet välkomnar även reaktionen från GCC, som också bekräftade sin önskan att slutföra förhandlingarna.

13. Europaparlamentet erkänner att vissa GCC-stater är känsliga när det gäller exporttullar, men beklagar att GCC-förhandlingarna nyligen fattat beslutet att återgå till sin ståndpunkt från 2008 i detta hänseende, dvs. att inte inkludera denna fråga i frihandelsavtalet. Parlamentet är av den fasta övertygelsen att frågan om exporttullar inte kan uteslutas ur ett aktuellt frihandelsavtal, och att det framgår av Världshandelsorganisationens regler att frihandelsavtal ska omfatta avsevärd liberalisering av både import och export.
14. Europaparlamentet rekommenderar att EU ökar sina anslag till GCC, närmare bestämt genom finansieringsinstrumentet för samarbete med industriländer och andra höginkomstländer. Detta instrument bör göras synligare och inrikta sig på program som är lämpade för utbildning av lokala tjänstemän, inte minst i handelsfrågor.
15. Europaparlamentet påminner om att internationell handelspolitik enligt Lissabonfördraget är ett av EU:s utrikespolitiska verktyg, och att EU därför betraktar det som absolut nödvändigt att respekten för demokratiska principer och grundläggande mänskliga rättigheter, liksom sociala och miljömässiga aspekter, tas upp i alla internationella avtal som EU ingår. Därför vill parlamentet att alla nya frihandelsavtal innehåller en verkningsfull och verkställbar människorättsklausul.
16. Europaparlamentet konstaterar att det finns 15 miljoner invandrade arbetstagare i de sex GCC-staterna och att dessa arbetstagare utgör 40 procent av den samlade befolkningen. Parlamentet erinrar om den osäkra situationen för invandrade arbetstagare i gulfstaterna, vilken har belysts av Internationella arbetsorganisationen (ILO), och ställer sig bakom ILO:s krav på införandet av en minimilön i regionen för att situationen för såväl inhemska som invandrade arbetstagare inte ska förvärras ytterligare. Därtill stöder parlamentet samtliga arbetstagares rätt att bilda och ansluta sig till fackföreningar för att kunna försvara sina intressen.
17. Europaparlamentet kräver att de demokratiska principer och grundläggande rättigheter som fastställs i den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna respekteras. Parlamentet uppmanar GCC:s medlemsstater att bekämpa diskriminering av kvinnor och utnyttjande av barn, särskilt på arbetsmarknaden, och att på ett verkningsfullt sätt genomföra FN:s konventioner om avskaffande av alla former av diskriminering av kvinnor och om barnets rättigheter.
18. Europaparlamentet anser att en ratificering och ett fullständigt genomförande från GCC-medlemsstaternas sida av den ram som fastställts av FN:s konvention mot gränsöverskridande organiserad brottslighet, FN:s konvention mot korruption och den internationella konventionen om skydd för alla migrerande arbetare och deras familjemedlemmar bör spela en viktig roll i förhandlingarna om frihandelsavtalet.
19. Europaparlamentet anser att ett frihandelsavtal skulle innebära avsevärda förbättringar av de nuvarande förbindelserna mellan EU:s medlemsstater och GCC-staterna liksom ett mervärde för det gemensamma åtgärdsprogrammet, särskilt genom att bidra till ökad kapacitet och utveckling av institutionella ramar, bland annat inom GCC:s sekretariat.

Parlamentet beklagar att EU:s diplomatiska närvaro i GCC-staterna fortfarande är minimal, och insisterar på att EU ökar sin diplomatiska närvaro i regionen med hjälp av den nya Europeiska utrikestjänsten, bland annat i form av en EU-delegation i var och en av de sex GCC-staterna. Dessa EU-delegationer bör i nära samarbete med de enskilda EU-medlemsstaternas diplomatiska beskickningar i GCC-staterna se till att deras samlade expertis i regionen utnyttjas på bästa sätt. Parlamentet anser att en ökad diplomatisk närvaro märkbart skulle öka chanserna att snabbt ingå frihandelsavtalet och därefter genomföra det.

20. Europaparlamentet föreslår att ett regelmässigt toppmöte mellan EU:s och GCC:s stats- och regeringschefer inrättas. Parlamentet understryker att ett sådant toppmöte skulle kunna leda till mycket starkare politiska, finansiella, ekonomiska, kommersiella och kulturella band mellan EU och GCC. Parlamentet uppmanar med kraft både EU:s och GCC:s högsta politiska beslutsfattare att träffas regelbundet för att tillsammans definiera och främja gemensamma intressen, och därmed öka sannolikheten för att frihandelsavtalet ingås och undertecknas så snart som möjligt. Parlamentet anser att både EU:s och GCC:s högsta politiska beslutsfattare bör sträva efter att hålla ett sådant toppmöte, oavsett om frihandelsavtalet har ingåtts och undertecknats eller ej.
21. Europaparlamentet välkomnar att EU och GCC med åren har blivit viktiga investeringspartner och att GCC tillsammans med Irak och Yemen utgjorde den största investeraren i EU under 2008. Parlamentet är av åsikten att ett frihandelsavtal, eller åtminstone återupptagna förhandlingar om ett sådant, säkerligen kommer att bana väg för fler avtal som kommer att uppmuntra till och underlätta ömsesidiga utländska direktinvesteringar som bidrar till att både undanröja hinder för utländskt ägande och skydda investeringar. Parlamentet påminner om att sedan Lissabonfördraget trätt i kraft ligger utländska direktinvesteringar inom EU:s befogenhetsområde och att det därför finns ytterligare utrymme för att ett frihandelsavtal mellan EU och GCC ska kunna ingås snarast. Parlamentet konstaterar att ett kommande frihandelsavtal skulle innebära nya investeringsmöjligheter för båda parter och samtidigt förbättra GCC:s möjligheter att uppfylla de kriterier som gäller för den som vill ingå ett investeringsavtal med EU inom ramen för EU:s framtida investeringspolitik.
22. Europaparlamentet påpekar att lägre GCC-tullar till följd av frihandelsavtalet skulle göra det mer intressant för transnationella företag att göra externa investeringar. Parlamentet är övertygat om att frihandelsavtalet kommer att leda till ökade tjänsterelaterade investeringar och att detta i sin tur kommer att främja utvecklingen i såväl GCC-staterna som EU:s medlemsstater.
23. Europaparlamentet föreslår att euron används för alla typer av handel mellan EU och GCC. Parlamentet gläder sig åt att GCC från första början har sagt sig sträva efter att skapa en tull- och valutaunion, och konstaterar att tullunionen trädde i kraft år 2009 och att förhandlingar nu pågår om en gemensam valuta.
24. Europaparlamentet noterar att alla sex GCC-stater för närvarande har förmånstillträde till EU:s marknad enligt EU:s allmänna preferenssystem. Enligt artikel 15.1 i rådets förordning (EG) nr 732/2008 av den 22 juli 2008 bör samtliga GCC-länder inte endast ratificera utan även på ett verkningsfullt sätt genomföra alla de 27 ILO- och

FN-konventioner som anges i bilaga III till förordningen. Parlamentet är av åsikten att frihandelsavtalet, med tanke på de ekonomiska framstegen i regionen, skulle vara ett bättre verktyg för att sprida kommersiella fördelar i området.

25. Europaparlamentet bekräftar på nytt att EU:s främsta mål i förbindelserna med GCC bör vara att ingå frihandelsavtalet, som kommer att utgöra ett viktigt regionbaserat frihandelsavtal. Till dess att detta sker, och till följd av vad vissa viktiga handelspartner inom GCC hittills har utträttat, uppmanar emellertid parlamentet vice ordföranden/den höga representanten och kommissionsledamoten för handel att utvärdera alternativa vägar till framtida kommersiella förbindelser med GCC-staterna, i form av bilaterala avtal mellan EU och de gulfstater som redan är beredda att engagera sig i vidare förbindelser med EU. Härvidlag bör hänsyn tas till gulfstaternas skilda ekonomier, de olika staternas varierande sätt att hantera finanskrisen och deras förbindelser med andra handelspartner.

RESULTAT AV SLUTOMRÖSTNINGEN I UTSKOTTET

Antagande	26.1.2011
Slutomröstning: resultat	+: 15 -: 2 0: 10
Slutomröstning: närvarande ledamöter	William (The Earl of) Dartmouth, Kader Arif, Daniel Caspary, Christofer Fjellner, Yannick Jadot, Metin Kazak, Bernd Lange, David Martin, Emilio Menéndez del Valle, Vital Moreira, Cristiana Muscardini, Godelieve Quisthoudt-Rowohl, Niccolò Rinaldi, Tokia Saïfi, Helmut Scholz, Peter Šťastný, Robert Sturdy, Gianluca Susta, Keith Taylor, Iuliu Winkler, Jan Zahradil, Pablo Zalba Bidegain, Paweł Zalewski
Slutomröstning: närvarande suppleanter	George Sabin Cutaș, Mário David, Jörg Leichtfried, Miloslav Ransdorf, Michael Theurer, Jarosław Leszek Wałęsa
Slutomröstning: närvarande suppleanter (art. 187.2)	Patrice Tirolien

14.1.2011

YTTRANDE FRÅN UTSKOTTET FÖR INDUSTRIFRÅGOR, FORSKNING OCH ENERGI

till utskottet för utrikesfrågor

över Europeiska unionens förbindelser med Gulfstaternas samarbetsråd (2010/2233(INI))

Föredragande: Angelika Niebler

FÖRSLAG

Utskottet för industrifrågor, forskning och energi uppmanar utskottet för utrikesfrågor att som ansvarigt utskott infoga följande i sitt resolutionsförslag:

1. Europaparlamentet välkomnar antagandet av EU:s och Gulfstaternas samarbetsråds (EU–GCC) gemensamma handlingsprogram, särskilt det faktum att det stärker samarbetet inom gemensamma intresseområden inom industri, energi, forskning, utbildning, vetenskap och teknik, informations- och kommunikationsteknik, investeringar samt klimatåtgärder. Parlamentet menar att vad än EU:s och Gulfstaternas samarbetsråd åstadkommer genom det gemensamma handlingsprogrammet kommer det att bidra till att förhandlingarna om ett frihandelsavtal återupptas.

ENERGI

2. Europaparlamentet vill ge en eloge till energiexpertgruppen inom EU–GCC för det arbete den utfört, speciellt inom områdena naturgas, energieffektivitet och kärnsäkerhet.
3. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att, mot bakgrund av den utmaning som klimatförändringarna och den ökande energiförbrukningen i båda regionerna innebär, inrikta sig på energieffektivitet eftersom det ett av de viktigaste utvecklingsområdena samt att förbättra samarbetet inom frågor som rör energieffektivitet.
4. Europaparlamentet välkomnar inrättandet av ett expertnätverk för rena energikällor. Parlamentet lovordar särskilt verksamheter till stöd för utveckling av strategier som främjar och ökar användningen av förnybara energikällor och energieffektivitet.

5. Europaparlamentet erkänner att fossila bränslen för närvarande står för merparten av EU:s energibehov. Parlamentet konstaterar dock att EU:s framtida efterfrågan på olja kommer att påverkas av flera faktorer såsom EU:s energi- och klimatpolitik, leveranskostnader, prisfluktuationer samt utvecklingen inom industrin (exempelvis beträffande energieffektivitet och eldrivna transporter), vilka tillsammans leder till långvarig osäkerhet om framtida efterfrågan och investeringar uppåt eller nedåt i ledet med avseende på produktionskapaciteten.
6. Europaparlamentet efterlyser större insyn när det gäller uppgifter om olja och gas som rör det framtida scenariot för tillgång och efterfrågan för att säkra ömsesidiga intressen på förutsägbara oljemarknader och ser därför positivt på betydelsen av det gemensamma initiativet för oljedata.
7. Europaparlamentet välkomnar varmt det gemensamma ministerrådets beslutsamhet att arbeta för ett närmare samarbete om miljö och klimatförändringar.
8. Europaparlamentet erkänner att de ansträngningar som gjorts av GCC (Gulfstaternas samarbetsråd) för att öka möjligheterna för naturgasreserverna och den flytande naturgasen överensstämmer med EU:s önskemål att diversifiera sina energikällor och försörjningsleder. Parlamentet betonar därför vikten av att öka exporten av flytande naturgas till EU, genom att ta med LNG-terminaler i den södra korridoren, och att etablera gasledningsförbindelser med GCC, antingen direkt eller genom att man ansluter sig till nuvarande och planerade gasledningar såsom AGP (Aquila Gas Pipeline), Nabucco och ITGI.
9. Europaparlamentet uppmuntrar GCC:s medlemsstater att samordna den fortsatta utvecklingen av gaskondensering (gas-to-liquid, GTL) med sina europeiska partners för att bättre införliva gaskondensering i den europeiska energimixen. Parlamentet betonar att GCC också skulle kunna använda gaskondensering i stället för att släppa ut facklad gas i atmosfären.
10. Europaparlamentet är medvetet om att de potentiella synergierna inom förnybara energikällor, exempelvis att sol, vind, biomassa och ny ren kolteknologi innebär betydande möjligheter för teknik-, industri- och politiksamarbetet mellan EU och GCC.
11. Europaparlamentet understryker att EU har möjlighet att investera i GCC:s kapacitet för energiproduktion genom att använda den senaste tekniken inom produktion, överföring och sammanlänkning. Parlamentet uppmuntrar i detta sammanhang till framtida samarbete med särskild inriktning på integration av elnät och teknik för smarta nät.

INDUSTRI OCH RÅMATERIAL

12. Europaparlamentet betonar betydelsen av ett stabilt partnerskap mellan EU och GCC vid användningen av och tillgången till råmaterial och stödjer öppna marknader för varor och avskaffandet av icke-tariffära handelshinder. Parlamentet är positivt till alla de ansträngningar som redan gjorts i form av frihandelsförhandlingar för att trygga en säker och hållbar tillgång på råvaror.

13. Europaparlamentet efterlyser gemensamma insatser för att bekämpa spekulering och prisfluktuationer på råvaror genom större insyn och bättre övervakning av handel med OTC-derivat. Parlamentet välkomnar i detta sammanhang OPEC:s nyligen utfärdade uppmaning till strängare kontroller av OTC-handel jämte Frankrikes insatser för att ta itu med frågan om råvaruspekulationer inom G20.

FOU OCH INNOVATION

14. Europaparlamentet understryker vikten av ett fördjupat bilateralt samarbete med GCC när det gäller program för forskning och teknik, med särskilt fokus på nya kunskapsbaserade industrier inom områden som förnybara källor, avskiljning och lagring av koldioxid, olje- och gasderivat, energieffektivitet samt biomassa. Parlamentet vill se ett samarbete som omfattar tekniköverföring i kombination med säker och hållbar råvaruförsörjning.
15. Europaparlamentet påminner om vikten av att ge bättre information om de utbytesprogram som finns inom EU, till exempel *Erasmus Mundus* för studenter och lärare i GCC-länderna. Parlamentet uppmuntrar därför studenter och lärare i GCC-länderna att delta i EU:s befintliga utbytesprogram för att fördjupa den kulturella dialogen och främja ömsesidig förståelse.
16. Europaparlamentet skulle vilja se att ERF:s (Europeiska forskningsrådet) och EIT:s (Europeiska institutet för innovation och teknik) samarbete med GCC förstärks för att också den vetenskapliga dialogen och det regionala samarbetet på detta område ska främjas och påskyndas.

EU:S REPRESENTATION I GCC-LÄNDERNA

17. Europaparlamentet efterlyser förbättringar i det arbete för EU:s synlighet som utförs av en delegation som ensam täcker de sex Golfstaterna och förespråkar därför att fem nya delegationer upprättas i de återstående länderna och att fem nya kontor öppnas.

RESULTAT AV SLUTOMRÖSTNINGEN I UTSKOTTET

Antagande	13.1.2011
Slutomröstning: resultat	+: 43 -: 6 0: 0
Slutomröstning: närvarande ledamöter	Jean-Pierre Audy, Zigmantas Balčytis, Ivo Belet, Bendt Bendtsen, Jan Březina, Reinhard Bütikofer, Maria Da Graça Carvalho, Giles Chichester, Christian Ehler, Lena Ek, Adam Gierek, Norbert Glante, Fiona Hall, Jacky Héning, Edit Herczog, Romana Jordan Cizelj, Arturs Krišjānis Kariņš, Lena Kolarska-Bobińska, Bogdan Kazimierz Marcinkiewicz, Marisa Matias, Judith A. Merkies, Angelika Niebler, Jaroslav Paška, Miloslav Ransdorf, Herbert Reul, Teresa Riera Madurell, Michèle Rivasi, Jens Rohde, Paul Rübig, Francisco Sosa Wagner, Konrad Szymański, Britta Thomsen, Claude Turmes, Marita Ulvskog, Kathleen Van Brempt, Alejo Vidal-Quadras
Slutomröstning: närvarande suppleanter	Maria Badia i Cutchet, Françoise Grossetête, András Gyürk, Jolanta Emilia Hibner, Yannick Jadot, Ivailo Kalfin, Eija-Riitta Korhola, Marian-Jean Marinescu, Alajos Mészáros, Vladko Todorov Panayotov, Peter Skinner, Hannes Swoboda
Slutomröstning: närvarande suppleanter (art. 187.2)	Britta Reimers

RESULTAT AV SLUTOMRÖSTNINGEN I UTSKOTTET

Antagande	10.2.2011
Slutomröstning: resultat	+: 62 -: 3 0: 2
Slutomröstning: närvarande ledamöter	Gabriele Albertini, Dominique Baudis, Franziska Katharina Brantner, Frieda Brepoels, Arnaud Danjean, Mário David, Michael Gahler, Marietta Giannakou, Ana Gomes, Andrzej Grzyb, Takis Hadjigeorgiou, Richard Howitt, Anna Ibrisagic, Anneli Jäätteenmäki, Jelko Kacin, Ioannis Kasoulides, Tunne Kelam, Nicole Kiil-Nielsen, Maria Eleni Koppa, Andrey Kovatchev, Paweł Robert Kowal, Wolfgang Kreissl-Dörfler, Eduard Kukan, Vytautas Landsbergis, Krzysztof Lisek, Ulrike Lunacek, Barry Madlener, Mario Mauro, Kyriakos Mavronikolas, Francisco José Millán Mon, Alexander Mirsky, Annemie Neyts-Uyttebroeck, Norica Nicolai, Raimon Obiols, Kristiina Ojuland, Ria Oomen-Ruijten, Vincent Peillon, Alojz Peterle, Hans-Gert Pöttering, Cristian Dan Preda, Libor Rouček, Werner Schulz, Marek Siwiec, Charles Tannock, Zoran Thaler, Inese Vaidere, Johannes Cornelis van Baalen, Geoffrey Van Orden, Boris Zala
Slutomröstning: närvarande suppleanter	Charalampos Angourakis, Elena Băsescu, Emine Bozkurt, Nikolaos Chountis, Philip Claeys, Georgios Koumoutsakos, Monica Luisa Macovei, Carmen Romero López, Marietje Schaake, Indrek Tarand, Traian Ungureanu, Janusz Władysław Zemke
Slutomröstning: närvarande suppleanter (art. 187.2)	Spyros Danellis, Ismail Ertug, Eider Gardiazábal Rubial, Jolanta Emilia Hibner, Rodi Kratsa-Tsagaropoulou, Jaroslav Paška